

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 29 lipca 1983 r.

w sprawie podatków obrotowego i dochodowego od osób fizycznych i osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej.

Na podstawie art. 7 ust. 1, art. 10 ust. 2 i art. 12 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku obrotowym (Dz. U. z 1983 r. Nr 43, poz. 191), art. 5 ust. 2, art. 15 i art. 23 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1983 r. Nr 43, poz. 192) oraz art. 38 pkt 1, 2 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. z 1980 r. Nr 27, poz. 111 i z 1982 r. Nr 45, poz. 289) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Za produkty zwierzęce pochodzące z własnej hodowli w rozumieniu art. 8 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku obrotowym (Dz. U. z 1983 r. Nr 43, poz. 191), zwanej dalej „ustawą o podatku obrotowym”, uważa się również zwierzęta rzeźne nabyte i ho-

dowane przez okres co najmniej 3 miesięcy, a jeżeli chodzi o drób — przez okres co najmniej 2 miesięcy.

2. Za wyroby i usługi na eksport w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy o podatku obrotowym uważa się wyroby i usługi, których wykonanie zleciła podatnikowi spółdzielnia rzemieślnicza lub wykonane bez pośrednictwa spółdzielni na podstawie:

- 1) zamówień Towarzystwa Eksportowo-Importowego „Remex” Spółka z o.o. w Warszawie w wykonaniu umów zawartych z tym przedsiębiorstwem przez przedsiębiorstwa handlu zagranicznego,
- 2) umów zawartych z przedsiębiorstwami handlu zagranicznego,
- 3) umów zawartych bezpośrednio z odbiorcami zagranicznymi, jeżeli spółdzielnia lub podatnik otrzymali koncesję Ministra Handlu Zagranicznego na prowadzenie działalności w zakresie eksportu,

4) zamówień uspołecznionych przedsiębiorstw handlu wewnętrznego z przeznaczeniem na wymianę bezdekwizową z jednostkami handlowymi za granicą.

3. Do wyrobów i usług na eksport zalicza się również:

- 1) wyroby wykonane z przeznaczeniem na sprzedaż w kraju w ramach eksportu wewnętrznego,
- 2) wyroby i usługi, których wykonanie w ramach kooperacji, przy realizacji zamówień i umów określonych w pkt 1 i ust. 2, zleciła podatnikowi spółdzielnia rzemieślnicza.

4. Za działalność w zakresie wolnych zawodów w rozumieniu art. 5 pkt 1 ustawy o podatku obrotowym uważa się działalność polegającą na świadczeniu usług przez lekarzy, lekarzy dentyistów, lekarzy weterynarii, uprawnionych techników dentystrycznych, techników dentystrycznych, felczerów, położne, pielęgniarki, prawników, inżynierów, techników budowlanych, geodetów i tłumaczy, jeżeli działalność ta nie podlega przepisom o podatku od wynagrodzeń.

5. Za działalność w zakresie zatrudnień, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1983 r. Nr 43, poz. 192), zwanej dalej „ustawą o podatku dochodowym”, uważa się działalność duchownych i organistów osiągających dochody z innego tytułu niż umowa o pracę oraz działalność polskich arbitrowiczek uczestniczących w procesach arbitrażowych jednostek organizacyjnych handlu zagranicznego z partnerami zagranicznymi.

§ 2. Na wniosek podatnika wyłącza się z obrotu:

- 1) przy wykonywaniu rzemiosł budowlanych — wartość materiałów,
- 2) przy wykonywaniu pozostałych rzemiosł — wartość części zamiennych, podzespołów oraz nie przetworzonych materiałów

dotychczas przy wykonywaniu usług, jeżeli podatnik:

- a) wystawi rachunek za wykonaną usługę, w którym wykaże w odrębnej pozycji rodzaj, ilość, cenę jednostkową nie wyższą od ceny zakupu i ogólną wartość dodanych materiałów, części zamiennych i podzespołów, bez doliczenia do niej narzutów, z wyjątkiem stosowanych przy robotach budowlanych i montażowych, jeżeli ich wysokość nie przekracza łącznie 3,5% ceny podstawowej tych robót,
- b) ma dowody zakupu dodanych materiałów, części zamiennych i podzespołów, odpowiadające warunkom określonym w odrębnych przepisach.

§ 3. 1. Sprzedaż towarów po likwidacji działalności wytwórczej, usługowej lub handlowej, zwanej dalej „działalnością”, i uzyskany z tej sprzedaży dochód nie podlegają oddzielnemu opodatkowaniu podatkami obrotowym i dochodowym, jeżeli:

- 1) na dzień likwidacji został sporządzony spis remanentu towarów w dwóch egzemplarzach, z których jeden został złożony przez podatnika urzędowi skarbowemu w terminie tygodniowym po dokonaniu spisu,
- 2) podatnik wystawia, z zachowaniem kopii, kolejno numerowane rachunki za sprzedane towary, z zaznaczeniem pozycji spisu remanentu, której sprzedaż dotyczy; przy sprzedaży towarów bezpośrednio konsumentowi nie jest konieczne podawanie w rachunku nazwiska, imienia i adresu nabywcy towaru,
- 3) sprzedaż towarów nie trwa dłużej niż trzy miesiące, licząc od dnia likwidacji działalności.

2. Urząd skarbowy może, na wniosek podatnika, przedłużyć w uzasadnionych wypadkach termin określony w ust. 1 pkt 3.

§ 4. 1. Ustala się stawki podatku obrotowego od obrotów z działalności, której przedmiotem jest:

- 1) wytworzenie wyrobów w rzemiosłach:
  - a) piekarstwo — w wysokości 1%,
  - b) ludwisarstwo, rusznikarstwo, elektromechanika sprzętu medycznego, garncarstwo, witrażownictwo, stolarstwo — w zakresie mebli dziecięcych i młodzieżowych, kołodziejstwo, bednarstwo, koronkarstwo, wytwarzanie pomocy szkolnych, ortopedyka i sztukatorstwo oraz w rzemiosłach spożywczych, z wyjątkiem piekarstwa i wytwarzania napojów chłodzących — w wysokości 2%,
  - c) w zakresie materiałów budowlanych, z wyjątkiem garncarstwa, betoniarstwa nagrobkowego i kamieniarstwa nagrobkowego — w wysokości 4%,
  - d) złotnictwo-jubilerstwo, wytwarzanie wyrobów z bursztynu, grawerstwo, wytwarzanie części zamiennych i akcesoriów do pojazdów mechanicznych — w zakresie regeneracji części, wytwarzanie artykułów z tworzyw sztucznych, z wyjątkiem wyrobów dla budownictwa, służby zdrowia oraz wyrobów wymienionych w pkt 2 i 4 — w wysokości 20%,
  - e) spożywczych — w zakresie wytwarzania miodów pitnych oraz napojów winnych na miodzie, tzw. „honey drink” i „honey liquor” — w wysokości 25%,
  - f) wytwarzanie części zamiennych i akcesoriów do pojazdów mechanicznych — w zakresie nie wymienionym pod lit. d), z wyjątkiem części do ciągników rolniczych, wytwarzanie artykułów kosmetycznych i perfumeryjnych, wytwarzanie i szlifowanie szkła ozdobnych i kryształów, wytwarzanie listew i parkietów oraz wyprawa skór futerkowych — w wysokości 30%,
  - g) spożywczych — w zakresie wytwarzania wyrobów winiarskich, z wyjątkiem wymienionych pod lit. e) oraz piwa — w wysokości 50%.
- 2) wytwarzanie guzików i zamków błyskawicznych, bez względu na rodzaj rzemiosła — w wysokości 50%,
- 3) wytwarzanie wyrobów w rzemiosłach i zakresach rzemiosł nie wymienionych w pkt 1 — jeżeli takie same wyroby wytwarzane przez jednostki gospodarki uspołecznionej są zwolnione od podatku obrotowego albo podlegają opodatkowaniu tym podatkiem według stawki nie przekraczającej 6% — w wysokości 6%,
- 4) wytwarzanie kart do gry — w wysokości 50%,
- 5) wytwarzanie wyrobów poligraficznych:
  - a) reprodukcji poligraficznych — w wysokości 25%,
  - b) w zakresie wydawnictw — w wysokości 1%,
  - c) innych niż wymienione pod lit. a) i b) — w wysokości 6%.
- 6) wytwarzanie:
  - a) taśm magnetycznych — w wysokości 50%,
  - b) płyt gramofonowych — w wysokości 30%, także z zapisem dźwięku.
- 7) świadczenie usług w zakresie rzemiosł:
  - a) szewstwo ortopedyczne — w wysokości 20%,
  - b) szewstwo naprawkowe — w wysokości 4%,
  - c) kamieniarstwo — w wysokości 15%,
  - d) grawerstwo oraz kowalstwo artystyczne — w wysokości 20%,
  - e) kuśnierstwo — w wysokości 25%,
  - f) złotnictwo-jubilerstwo — w wysokości 30%.

- 8) wykonywanie umów komisji, agencyjnych i zlecenia doraźnego pośrednictwa — w wysokości 10%,
- 9) wykonywanie handlu w zakresie sprzedaży:
  - a) pieczywa — w wysokości 1%,
  - b) towarów spożywczych i spożywczo-rolnych, z wyjątkiem pieczywa i kwiatów — w wysokości 4%,
  - c) towarów przemysłowych pochodzenia zagranicznego, z wyjątkiem odzieży używanej i obuwia używanego — w wysokości 10%,
- 10) wykonywanie przemysłu gastronomicznego w zakresie:
  - a) sprzedaży towarów i wyrobów, jeżeli nie jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, w tym piwa — w wysokości 3%,
  - b) sprzedaży towarów i wyrobów, jeżeli jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, w tym piwa — w wysokości 6%.

2. Do obrotów ze sprzedaży produktów i usług luksusowych stosuje się stawki podatku obrotowego określone dla takich samych produktów i usług na podstawie art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki społecznej (Dz. U. Nr 7, poz. 55 i Nr 45, poz. 289).

§ 5. 1. Za koszty uzyskania przychodów uznaje się:

- 1) wydatki na nabycie przedmiotów majątkowych:
  - a) jeżeli jednostkowy koszt nabycia przedmiotu nie przekracza 5.000 zł, a w razie nabycia przedmiotu za granicą lub w eksporcie wewnętrznym — jeżeli jednostkowy koszt nabycia przedmiotu według obowiązującego kursu w dniu nabycia tego przedmiotu nie przekracza 20.000 zł,
  - b) w zakładach i punktach gastronomicznych oraz usług hotelarskich — w stosunku do przedmiotów majątkowych przeznaczonych do bezpośredniej działalności tych zakładów — jeżeli jednostkowy koszt nabycia przedmiotu nie przekracza 30.000 zł,
- 2) odpisy na zużycie przedmiotów majątkowych, jeżeli wydatki na ich nabycie nie są uznane za koszty uzyskania przychodów,
- 3) wartość mięsa pochodzącego z tuczu trzody, królików, ptactwa i hodowli ryb prowadzonych na potrzeby własnego zakładu lub punktu gastronomicznego.

2. Za przedmioty majątkowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uważa się również matryce niezbędne do wykonywania określonej produkcji.

3. Zasady dokonywania odpisów na zużycie przedmiotów majątkowych określają odrębne przepisy w sprawie dokonywania odpisów na zużycie przedmiotów majątkowych przez podatników podatku dochodowego nie będących jednostkami gospodarki społecznej.

§ 6. 1. Koszt nabycia rzeczy i praw majątkowych dla celów opodatkowania dochodu z ich sprzedaży ustala się:

- 1) jeżeli nabycie rzeczy lub praw majątkowych nastąpiło w drodze darowizny albo zasiedzenia — w wysokości wartości przyjętej do opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn, a jeżeli nabycie było wolne od opodatkowania — w wysokości wartości ustalonej przez urząd skarbowy, tak jakby to nabycie podlegało opodatkowaniu,
- 2) jeżeli nabycie rzeczy lub praw majątkowych nastąpiło w inny sposób — w wysokości ceny nabycia lub kosztów wytworzenia.

2. Jeżeli koszt nabycia budynków lub ich części, a także spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu miesz-

kalnego oraz wynikających z przydziału spółdzielni mieszkaniowych: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym, łącznie z wartością nakładów trwale zwiększających lub ulepszających ich substancję, ustalony w sposób określony w ust. 1, jest niższy od kosztów obliczonych według zasad stosowanych przy przeliczeniu wkładów gromadzonych na mieszkaniowych księżeczkach oszczędnościowych, za koszt nabycia przyjmuje się wartość uzyskaną z obliczenia według tych zasad.

3. Nie ustala się dochodu:

- 1) ze sprzedaży budynków lub ich części oraz ze zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, jak również prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym, nabytych przed okresem 5 lat, a także ze sprzedaży gruntów nabytych przed okresem 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiła sprzedaż (zbycie),
- 2) ze sprzedaży budynków lub ich części oraz zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, jak również prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym, jeżeli sprzedaż (zbycie) była uzasadniona koniecznością zmiany warunków mieszkaniowych, a nabycie nowego budynku lub prawa do lokalu bądź domu jednorodzinnego nastąpiło nie później niż w ciągu sześciu miesięcy od dnia sprzedaży (zbycia) lub gdy sprzedaż (zbycie) nastąpiła wskutek przejęcia do użytkowania innego budynku lub lokalu mieszkalnego uzyskanych w drodze spadku lub zapisu.

4. Przy ustalaniu dochodu ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych zmniejsza się koszty ich nabycia lub wytworzenia o wartość odpisów na zużycie za okres po dniu 31 grudnia 1976 r.

5. Za datę nabycia:

- 1) budynku wybudowanego przez zbywcę przyjmuje się dzień, w którym budynek oddano do użytkowania, zgodnie z przepisami prawa budowlanego, a w razie sprzedaży budynku, którego budowy nie zakończono, za datę nabycia przyjmuje się dzień, w którym budowa została przerwana,
- 2) budynku wybudowanego przez spółdzielnię podejmującą budowę domów jednorodzinnych w celu przeniesienia ich własności na rzecz członków oraz lokalu mieszkalnego w domu wybudowanym przez spółdzielnię w celu ustanowienia odrębnej własności lokalu w tym domu — przyjmuje się dzień zamieszkania członka w domu jednorodzinnym lub lokalu mieszkalnym.

6. Podatek dochodowy od dochodu ze sprzedaży budynków lub ich części, gruntów oraz ze zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, jak również prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym, ustala się w sposób następujący:

- 1) dochodu z tego tytułu nie łączy się z dochodami z innych źródeł podlegających podatkowi dochodowemu,
- 2) nadwyżkę dochodu ponad kwotę wolną od podatku dzieli się przez liczbę pełnych lat, jakie upłynęły od dnia nabycia do dnia sprzedaży (zbycia),
- 3) podatek od części nadwyżki przypadającej na jeden pełny rok oblicza się według zasad ustalonych w art. 20 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku dochodowym, a następnie ustala się stopę procentową tak obliczonej kwoty podatku w stosunku do tej części nadwyżki,

4) stopę procentową podatku ustaloną w sposób określony w pkt 3 stosuje się do całej nadwyżki dochodu ze sprzedaży budynków lub ich części, gruntów oraz ze zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, jak również prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym.

7. Liczbę pełnych lat, o których mowa w ust. 6 pkt 2, ustala się przez podzielenie przez 12 okresu posiadania budynku (części budynku), gruntu lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, jak również prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym, licząc od miesiąca, w którym nastąpiło nabycie, do miesiąca, w którym nastąpiła sprzedaż (zbycie).

Rozdział 2

Zwolnienia od podatków obrotowego i dochodowego.

§ 7. 1. Zwalnia się od podatków obrotowego i dochodowego przychody:

- 1) z wykonywania rzemiosła, z wyjątkiem rodzajów rzemiosł wymienionych w ust. 2, i z wytwórczości artystycznej, jeżeli obrót osiągany z tych rodzajów działalności nie przekracza w roku podatkowym 120.000 zł, oraz z wytwórczości ludowej, wykonywanych osobiście lub z udziałem członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym przez rolników prowadzących gospodarstwo rolne bez zatrudnienia w nim pracowników, przez członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych oraz przez pracowników rolnych; nie stanowi przeszkody w stosowaniu zwolnienia zatrudnianie przez rzemieślnika, zgodnie z odrębnymi przepisami, do dwóch osób w celu nauki zawodu lub przyuczenia do wykonywania określonej pracy i osiąganie w związku z tym obrotu przekraczającego 120.000 zł rocznie, nie więcej jednak niż po 50.000 zł na każdą z tych osób; w zakresie produkcji cegły lub wapna i innych materiałów budowlanych zwolnienie stosuje się, jeżeli obrót osiągany z tej produkcji nie przekracza 250.000 zł, w tym z produkcji innych materiałów budowlanych — 120.000 zł,
- 2) z wykonywania osobiście usług, z wyjątkiem usług przewozowych i wolnych zawodów w zakresie służby zdrowia, oraz ze sprzedaży rzeczy wytworzonych przez zbywcę lub uzyskanych przez niego ze zbioru produktów leśnych, łąkowych, nasion drzew i krzewów itp., gdy łączny obrót z tych tytułów nie przekracza 48.000 zł rocznie,
- 3) z usług lekarzy i innych pracowników służby zdrowia nie wykonujących zawodu poza jednostkami gospodarki społecznej, w razie gdy zwłoka w udzieleniu pomocy mogłaby spowodować utratę życia lub kalectwo,
- 4) ze sprzedaży przez rzemieślników zbędnych materiałów w cenie nie wyższej od ceny zakupu; zwolnienie to ma zastosowanie także przy opodatkowaniu wartości rezerwu towarów w razie likwidacji przedsiębiorstwa,
- 5) ze sprzedaży produktów leśnych i łąkowych, nasion drzew i krzewów owocowych i ozdobnych, ze zbioru wykonywanego osobiście albo z udziałem członków najbliższej rodziny przez rolników prowadzących gospodarstwo rolne oraz wykonywanego ubocznie przez członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych lub pracowników rolnych i leśnych,
- 6) z czynności uprawy ziemi wykonywanych przez rolników w innych gospodarstwach z użyciem koni,
- 7) z usług przewozowych, z wyjątkiem przewozu osób, wykonywanych własnym pojazdem przez rolników prowadzących gospodarstwo rolne; jednak w razie wykonywania usług przewozowych pojazdem mechanicznym zwolnienie dotyczy wyłącznie przewozu produktów rolnych i środków produkcji na rzecz indywidualnych gospodarstw rolnych oraz przewozu mleka do społecznych punktów skupu,
- 8) z przewozu uczniów do szkół zbiorczych,
- 9) z prowadzenia pasiek,
- 10) z hodowli jedwabników, jeżeli:
  - a) kokony są dostarczane wyłącznie na rzecz jednostek gospodarki społecznej,
  - b) hodowla prowadzona jest wyłącznie z grąni dostarczanej przez jednostki gospodarki społecznej,
- 11) ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o podatku obrotowym, przerobionych sposobem przemysłowym, jeżeli przerób polega na kiszniu produktów roślinnych lub przetwórstwie mleka,
- 12) z hodowli zwierząt rzeźnych prowadzonej w ramach kooperacji z jednostką gospodarki społecznej przez rolników prowadzących gospodarstwo rolne, jeżeli zwierzęta są hodowane przez okres co najmniej 3 miesiące, a w zakresie hodowli drobiu — jeżeli zwierzęta są hodowane przez okres co najmniej 2 miesiące,
- 13) z hodowli kurcząt otrzymywanych z zakładów wylęgowych, prowadzonej w ramach kooperacji z jednostką gospodarki społecznej przez rolników prowadzących gospodarstwo rolne, z przeznaczeniem na zaopatrzenie indywidualnych gospodarstw rolnych,
- 14) z odchovu zwierząt rzeźnych z przeznaczeniem na eksport prowadzonego w ramach kooperacji z przedsiębiorstwami obrotu zwierzętami hodowanymi przez rolników prowadzących gospodarstwo rolne,
- 15) ze sprzedaży posiłków domowych (śniadania, obiady, kolacje) w mieszkaniach, jeżeli:
  - a) sprzedaż posiłków nie przekracza liczby określonej przez właściwy terenowy organ administracji państwowej, przy której jest wymagane uzyskanie uprawnienia do wykonywania tej działalności; wyłącza jednak zwolnienie od podatków, mimo braku w danej miejscowości obowiązku uzyskania uprawnienia, sprzedaż w liczbie przekraczającej 30 posiłków w miejscowościach na terenie gmin i w miastach o liczbie stałych mieszkańców do 25.000, a w pozostałych miejscowościach — w liczbie przekraczającej 20 posiłków każdego rodzaju na dobę, licząc w skali średniej tygodniowej; ograniczenie liczby sprzedawanych posiłków nie dotyczy sporadycznego żywienia myśliwych przez pracowników państwowych gospodarstw leśnych,
  - b) sprzedaż posiłków nie jest połączona ze sprzedażą napojów alkoholowych, w tym również piwa,
- 16) ze sprzedaży jednodaniowych posiłków domowych i napojów bezalkoholowych w mieszkaniach, jeżeli:
  - a) sprzedaż odbywa się na podstawie umowy zawartej z jednostką gospodarki społecznej, właściwą do prowadzenia działalności gastronomicznej lub turystycznej,
  - b) sprzedaż posiłków nie przekracza liczby określonej przez właściwy terenowy organ administracji państwowej, przy której nie jest wymagane uzyskanie

uprawnienia do wykonywania tej działalności; wyłącza jednak zwolnienie od podatków, mimo braku w danej miejscowości obowiązku uzyskania uprawnienia, sprzedaż w liczbie przekraczającej 100 posiłków na dobę,

- c) sprzedaż posiłków nie jest połączona ze sprzedażą napojów alkoholowych, w tym również piwa,
- 17) ze sprzedaży towarów otrzymanych przez sprzedającego z zagranicy, deklarowanych przez niego jako dary, lub nabytych w eksporcie wewnętrznym, z wyjątkiem nabytych w Przedsiębiorstwie Handlu Zagranicznego „Baltona”, za zagraniczne środki płatnicze nadesłane z zagranicy do jednego z polskich banków dewizowych lub wpłacone na rachunek w jednym z tych banków; nie dotyczy to osób wykonujących w kraju działalność wytwórczą, usługową lub handlową, jeżeli surowiec lub towar otrzymany z zagranicy jako dar lub nabyty w eksporcie wewnętrznym jest przerabiany lub sprzedawany w ramach tej działalności,
- 18) ze sprzedaży towarów nabytych w Przedsiębiorstwie Handlu Zagranicznego „Baltona” przez członków załogi polskich morskich statków handlowych w żegludze międzynarodowej i statków rybołówstwa morskiego za zagraniczne środki płatnicze uzyskane z otrzymanego dodatku dewizowego,
- 19) ze sprzedaży towarów przywiezionych albo sprowadzonych z zagranicy zgodnie z przepisami prawa celnego i nabytych za granicą za środki płatnicze uzyskane z oszczędności w granicach diet, kieszonkowego lub otrzymanych za granicą zarobków albo pochodzące z posiadanego rachunku walutowego w jednym z polskich banków dewizowych, jeżeli łączny obrót ze sprzedaży nie przekracza kwoty 120.000 zł rocznie,
- 20) ze sprzedaży towarów nabytych w Przedsiębiorstwie Handlu Zagranicznego „Baltona” za zagraniczne środki płatnicze przez osoby nie wymienione w pkt 18, jeżeli łączny obrót ze sprzedaży nie przekracza kwoty 120.000 zł rocznie,
- 21) ze sprzedaży przez rolników kopaliny wydobytych z gruntów wchodzących w skład prowadzonego gospodarstwa rolnego, jeżeli do przychodów z tej sprzedaży stosuje się przepisy o podatku gruntowym, a działalność w tym zakresie nie jest rzemiosłem,
- 22) z prowadzenia na podstawie zezwolenia wydanego przez właściwy terenowy organ administracji państwowej żłobków i przedszkoli nie więcej niż dla 10 dzieci,
- 23) z wykonywania przez emerytów i rencistów osobiście niektórych rodzajów działalności na podstawie zaświadczenia właściwego terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego.

2. Zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie stosuje się w razie wykonywania następujących rzemiosł: rzemiosła chemiczne, z wyjątkiem wulkanizatorstwa, tartacznictwo, wytwarzanie płyt, sklejek, oklein i obłogów, wytwarzanie bindry, wyprawa skór futerkowych, kozuszkarstwo, kuśnierstwo, wytwarzanie cukierków i wyrobów czekoladowych, rozlewanie piwa, wypożyczanie sprzętu i garderoby.

§ 8. 1. Zwalnia się od podatków obrotowego i dochodowego przychody osiągane z tytułu:

- 1) wykonywania rzemiosła,
  - 2) wykonywania działalności w zakresie przemysłu gastronomicznego bez sprzedaży napojów zawierających alkohol, z wyjątkiem piwa,
- przez osoby, które ukończyły: kobiety 60 lat, a męż-

czyźni 65 lat życia bądź zostały zaliczone do I lub II grupy inwalidów; w stosunku do kombatantów i byłych więźniów obozów koncentracyjnych wiek określony w zdaniu poprzednim obniża się odpowiednio do 55 lat i do 60 lat.

2. Zwolnienie stosuje się, jeżeli osoby określone w ust. 1:

- 1) mają uprawnienie do wykonywania działalności przewidziane w obowiązujących przepisach,
- 2) nie zatrudniają w związku z wykonywaną działalnością ani pracownika, ani pełnoletniego członka rodziny poza małżonkiem, jak również nie korzystają z usług innych osób nie zatrudnionych w zakładzie, a jeżeli chodzi o osoby wykonujące działalność w zakresie przemysłu gastronomicznego — zatrudniają poza małżonkiem nie więcej niż jednego pracownika lub jednego pełnoletniego członka rodziny,
- 3) osiągają w roku podatkowym obrót z tytułu wykonywania rzemiosła nie przekraczający 240.000 zł, a z tytułu wykonywania działalności w zakresie przemysłu gastronomicznego sezonowo — 270.000 zł, a w okresie całego roku 400.000 zł,
- 4) nie wykonują same, poza jednym z rodzajów działalności wymienionych w ust. 1, ani ich małżonkowie, działalności podlegającej podatkowi obrotowemu lub opłacie skarbowej z tytułu wykonywania rzemiosła.

3. Nie stanowi przeszkody w stosowaniu zwolnienia zatrudnianie przez rzemieślnika, zgodnie z odrębnymi przepisami, dwóch osób w celu nauki zawodu lub przyuczenia do wykonywania określonej pracy i osiąganie w związku z tym obrotu przekraczającego 240.000 zł rocznie, nie więcej jednak niż po 50.000 zł na każdą z tych osób.

4. Zwolnienie stosuje się, poczynając od roku podatkowego następującego po roku, w którym podatnik osiągnął wiek określony w ust. 1 albo został zaliczony do I lub II grupy inwalidów.

5. W celu uzyskania zwolnienia od podatków obrotowego i dochodowego należy złożyć wniosek o zwolnienie w terminie do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy, a w razie rozpoczęcia wykonywania działalności w ciągu roku podatkowego — przed rozpoczęciem jej wykonywania.

6. Osoba zwolniona od podatków na podstawie ust. 1 jest obowiązana zawiadomić urząd skarbowy o powstaniu okoliczności powodujących utratę prawa do zwolnienia. Zawiadomienie należy złożyć na piśmie w terminie siedmiu dni od dnia utraty prawa do zwolnienia.

7. Osoba, która zawiadomi urząd skarbowy w terminie określonym w ust. 6 o powstaniu okoliczności powodujących utratę prawa do zwolnienia od podatków, zostanie opodatkowana od miesiąca następującego po utracie tego prawa, z wyjątkiem wypadku przekroczenia granicy obrotu określonej w ust. 2 pkt 3 lub w ust. 3; w tym wypadku zostanie ona opodatkowana za cały rok podatkowy, lecz zapłata podatku zostanie jej rozłożona na miesięczne raty.

8. Osoba, która wprowadzi urząd skarbowy w błąd co do warunków, od których uzależnione jest prawo do zwolnienia od podatków, lub która utraci to prawo i nie dopełni obowiązków przewidzianych w ust. 6, zostanie opodatkowana za cały rok podatkowy.

9. W razie nieuwzględnienia wniosku o zwolnienie od podatków przysługuje podatnikowi prawo zgłoszenia w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia ostatecznej decyzji wniosku o opodatkowanie w formie karty podatko-

wej, ryczałtu umownego lub opłaty skarbowej z tytułu wykonywania rzemiosła.

§ 9. Zwalnia się od podatku dochodowego dochody osiągane przez rzemieślników z działalności w zakresie przemiału i przerobu zbóż na zlecenie państwowych jednostek organizacyjnych przemysłu zbożowo-młynarskiego, jeżeli dochody te nie przekraczają kwoty 144.000 zł rocznie; w razie przekroczenia tej kwoty podatek dochodowy ustala się od nadwyżki łącznego dochodu rocznego ponad kwotę 304.000 zł.

§ 10. 1. Podatek dochodowy od przychodów z działalności wytwórczej w zakresie rzemiosła ze sprzedaży wyrobów o charakterze antyimportowym obniża się o 5% kwoty obrotu z tej sprzedaży.

2. Za wyroby o charakterze antyimportowym uważa się wyroby, których wykaz określa Minister Finansów, w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego, w terminie do dnia 31 października roku poprzedzającego rok podatkowy.

3. Podatnicy wykonujący wyroby o charakterze antyimportowym są obowiązani prowadzić odrębne ewidencje sprzedaży tych wyrobów, ze wskazaniem daty sprzedaży, rodzaju wyrobu i ilości, z wymienieniem jednostki miary, ceny jednostkowej oraz wartości.

4. Obniżkę podatku dochodowego, o której mowa w ust. 1, stosuje się po przedstawieniu przez podatnika urzędowi skarbowemu ewidencji sprzedaży wyrobów o charakterze antyimportowym.

§ 11. Izba skarbowa może, na wniosek właściwej izby rzemieślniczej, wprowadzić na terenie województwa obniżkę wysokości podatku dochodowego, nie większą jednak niż o 2% kwoty obrotów ze świadczeń rzemieślników mających tytuł mistrza rzemiosła artystycznego i wykonujących rzemiosło artystyczne. Obniżkę podatku dochodowego stosuje się w razie stwierdzenia przez właściwą izbę rzemieślniczą wykonywania rzemiosła artystycznego, po dokonaniu oceny działalności wytwórczej i usługowej rzemieślnika przez komisję rzemiosł artystycznych. Obniżkę przyznaje się poczynając od wskazanego przez izbę rzemieślniczą miesiąca, w którym rzemieślnik rozpoczął wykonywanie rzemiosła artystycznego. Obniżkę cofa się poczynając od miesiąca, w którym nastąpiło zaprzestanie wykonywania rzemiosła artystycznego. Izba rzemieślnicza zawiadamia właściwy urząd skarbowy o rozpoczęciu i zaprzestaniu wykonywania rzemiosła artystycznego przez rzemieślnika.

Rozdział 3

Zgłaszanie obowiązku podatkowego.

§ 12. 1. Podatnicy podatku obrotowego obowiązani są corocznie zgłaszać urzędowi skarbowemu obowiązek podatkowy w zakresie tego podatku, jeżeli od obowiązku zgłoszenia nie zostali zwolnieni z mocy szczególnych przepisów.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy osób wykonujących działalność zwolnioną od podatku obrotowego; osoby te obowiązane są jednak zgłaszać obowiązek podatkowy w wypadkach, gdy obowiązek zgłoszenia przewidziany został w przepisach dotyczących zwolnienia od podatku.

3. Zgłoszenie obowiązku podatkowego w zakresie podatku obrotowego zwalnia od odrębnego zgłoszenia obowiązku podatkowego w zakresie podatku dochodowego od

dochodu z działalności objętej zgłoszeniem w zakresie podatku obrotowego.

§ 13. 1. Podatnicy, którzy osiągają stałe przychody ze źródeł podlegających opodatkowaniu tylko podatkiem dochodowym, z wyjątkiem osób prawnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym, obowiązani są corocznie zgłosić urzędowi skarbowemu obowiązek podatkowy w zakresie podatku dochodowego.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy osób, których dochody ze wszystkich źródeł przychodów nie przekraczają łącznie kwoty wolnej od podatku dochodowego.

3. Przez stałe osiąganie przychodów ze źródeł podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym rozumie się osiąganie takich przychodów przez okres dłuższy niż trzy kolejne miesiące w roku podatkowym.

§ 14. 1. Zgłoszenia obowiązku podatkowego dokonuje się na piśmie przez złożenie deklaracji według ustalonego wzoru i uiszczenie opłaty związanej z tym zgłoszeniem.

2. Deklaracje w sprawie zgłoszenia obowiązku podatkowego składają:

- 1) podatnicy podatku obrotowego wykonujący wolne zawody (§ 1 ust. 4) — w dwóch egzemplarzach,
- 2) pozostali podatnicy podatku obrotowego — w trzech egzemplarzach,
- 3) podatnicy podatku dochodowego (§ 13) — w jednym egzemplarzu.

§ 15. 1. Opłaty roczne związane ze zgłoszeniem obowiązku podatkowego wynoszą:

- 1) od podatników podatku obrotowego (§ 12 ust. 1) — 250 zł,
- 2) od podatników podatku dochodowego (§ 13) — 100 zł.

2. Urząd skarbowy potwierdza zgłoszenie obowiązku podatkowego przez wydanie pokwitowania uiszczenia opłaty związanej z tym zgłoszeniem, zwanego dalej „pokwitowaniem”, według ustalonego wzoru.

3. Pokwitowanie powinno stale znajdować się w miejscu wykonywania działalności. Podatnicy wykonujący działalność bez utrzymywania zorganizowanego zakładu powinni posiadać przy sobie pokwitowanie podczas wykonywania świadczeń.

§ 16. 1. Zgłoszenia obowiązku podatkowego i uiszczenia związanej z tym opłaty należy dokonać w terminie do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy, na który zgłaszany jest ten obowiązek, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał w ciągu roku podatkowego — przed powstaniem tego obowiązku.

2. Jeżeli obowiązek podatkowy powstał po dniu 1 lipca roku podatkowego, uiszcza się tylko połowę opłaty związanej ze zgłoszeniem tego obowiązku. Połowę opłaty uiszcza się również, w razie gdy działalność z uwagi na jej charakter jest wykonywana sezonowo przez okres krótszy niż 6 miesięcy w ciągu roku podatkowego. W takim wypadku ważność pokwitowania wygasa z upływem 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności, najpóźniej z końcem roku podatkowego. Jeżeli w tym samym roku podatkowym działalność wykonywana jest w dalszym ciągu po upływie okresu sześciomiesięcznego, na podatniku ciąży obowiązek dopłacenia różnicy pomiędzy opłatą całoroczną a półroczną w ciągu tygodnia od upływu okresu sześciomiesięcznego.

§ 17. 1. Obowiązek podatkowy w zakresie podatku obrotowego powinien być zgłoszony oddzielnie:

- 1) na każdy zakład wytwórczy, usługowy i handlowy,
- 2) na każdy wykonywany w zakładzie rodzaj działalności stanowiący odrębny przedmiot opodatkowania,
- 3) na każdy wykonywany bez utrzymywania zorganizowanego zakładu rodzaj działalności stanowiący odrębny przedmiot opodatkowania,
- 4) na każdy wolny zawód.

2. Urząd skarbowy w terminie trzech dni od otrzymania deklaracji w sprawie zgłoszenia obowiązku podatkowego przekazuje drugi egzemplarz deklaracji organowi właściwemu w sprawie wydawania uprawnień do wykonywania działalności, a trzeci egzemplarz — właściwej organizacji samorządu społeczno-zawodowego podatników.

§ 18. 1. Jeżeli działalność jest wykonywana w różnych lokalach lub pomieszczeniach, poza miejscem określonym w uprawnieniu, a w razie braku obowiązku posiadania uprawnienia — poza miejscem wskazanym jako siedziba działalności, podatnik powinien w deklaracji w sprawie zgłoszenia obowiązku podatkowego wymienić te lokale i pomieszczenia, wskazując ich adresy; dotyczy to również lokali i pomieszczeń, w których wykonują pracę osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę nakładczą, oraz odrębnych składów.

2. W wypadkach określonych w ust. 1, jeżeli podatnik podejmuje działalność w różnych lokalach lub pomieszczeniach albo uruchamia odrębny skład w ciągu roku podatkowego po zgłoszeniu obowiązku podatkowego, powinien on przed podjęciem takiej działalności albo przed uruchomieniem składu zawiadomić o tym urząd skarbowy.

3. W lokalach, pomieszczeniach i składach, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny znajdować się odpisy pokwitowania poświadczone przez urząd skarbowy.

§ 19. 1. Wykonywanie działalności przez spadkobierców podatnika, w razie jego śmierci, nie powoduje obowiązku uiszczenia nowej opłaty związanej ze zgłoszeniem obowiązku podatkowego, pod warunkiem zawiadomienia o tym urzędu skarbowego w terminie dwóch miesięcy od daty śmierci podatnika. Zasada ta ma odpowiednie zastosowanie również w razie przekształcenia działalności wykonywanej jednoosobowo w spółkę oraz w razie połączenia się dwóch lub więcej osób prawnych, z tym że termin zawiadomienia o tym urzędu skarbowego wynosi siedem dni od powstania tego zdarzenia.

2. Zmiana miejsca (siedziby) wykonywania działalności nie powoduje obowiązku uiszczenia nowej opłaty związanej ze zgłoszeniem obowiązku podatkowego, pod warunkiem zawiadomienia o tym w terminie siedmiu dni od wydania nowego uprawnienia lub dokonania odpowiedniej adnotacji na posiadanym uprawnieniu, zarówno urzędu skarbowego, który wydał pokwitowanie, jak i urzędu właściwego miejscowo dla nowej siedziby wykonywania działalności. Urzędowi skarbowemu właściwemu dla nowej siedziby działalności równocześnie z zawiadomieniem należy przedstawić pokwitowanie w celu dokonania na nim odpowiedniej adnotacji o zmianie.

3. Zmiana rodzaju działalności nie powoduje obowiązku uiszczenia nowej opłaty związanej ze zgłoszeniem obowiązku podatkowego pod warunkiem zawiadomienia o tym urzędu skarbowego w terminie siedmiu dni, z równoczesnym przedstawieniem urzędowi skarbowemu pokwitowania w celu dokonania na nim odpowiedniej adnotacji o zmianie.

4. W wypadkach określonych w ust. 1—3 należy łącznie z zawiadomieniem złożyć deklarację, o której mowa w § 14 ust. 2. Przepis § 17 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 20. 1. O zamierzonym ostatecznym zaprzestaniu wykonywania działalności należy zawiadomić urząd skarbowy w terminie co najmniej jednego miesiąca przed dniem zamierzonego zaprzestania działalności.

2. O zaprzestaniu na stałe wykonywania działalności oraz o utracie źródeł przychodów określonych w § 13 należy zawiadomić urząd skarbowy w terminie siedmiu dni. W razie ostatecznego zaprzestania wykonywania działalności należy również zwrócić temu urzędowi pokwitowanie (odpisy pokwitowania) uiszczenia opłaty związanej ze zgłoszeniem obowiązku podatkowego.

Rozdział 4

Zeznania podatkowe.

§ 21. 1. Podatnicy podatków obrotowego i dochodowego lub tylko podatku dochodowego obowiązani są składać urzędem skarbowym zeznania według ustalonego wzoru o wysokości osiągniętego w ubiegłym roku podatkowym:

- 1) obrotu i dochodu z działalności,
- 2) dochodu ze źródeł przychodów podlegających tylko podatkowi dochodowemu, jeżeli osiągnęli dochód przekraczający kwotę wolną od podatku.

2. Osoby prawne, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym, są obowiązane składać właściwym urzędem skarbowym zeznania według ustalonego wzoru o wysokości przychodów ze wszystkich źródeł osiągniętych w ubiegłym roku podatkowym i o wysokości dochodów wydatkowanych na cele wymienione w tym przepisie.

3. Obowiązek złożenia zeznania o dochodzie ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych nie ciąży na osobach, które dokonały sprzedaży jednorazowo w ciągu roku podatkowego i przy sporządzaniu umowy sprzedaży złożyły oświadczenie dla celów podatku dochodowego według ustalonego wzoru.

4. W sprawach określonych w art. 8 ust. 9 ustawy o podatku dochodowym obowiązek złożenia zeznania o wysokości przychodu i o posiadanych zasobach majątkowych powstaje w razie doręczenia wezwania urzędu skarbowego.

5. Jeżeli w sprawie podatku dochodowego właściwy jest więcej niż jeden urząd skarbowy, podatnik obowiązany jest złożyć zeznanie każdemu z tych urzędów.

6. Jeżeli podatnik ma więcej niż jedno źródło przychodów, powinien we wszystkich zeznaniach podać wysokość dochodów z każdego z tych źródeł.

§ 22. Ustala się następujące terminy składania zeznań, o których mowa w § 21:

- 1) do końca lutego następnego roku podatkowego — przez osoby prawne oraz podatników prowadzących księgi handlowe,
- 2) do dnia 15 stycznia następnego roku podatkowego — przez pozostałych podatników,
- 3) w terminie czternastu dni od dnia doręczenia wezwania urzędu skarbowego w sprawach określonych w § 21 ust. 4.

§ 23. 1. Podatnicy prowadzący księgi handlowe obowiązani są w składanych zeznaniach zaznaczyć fakt prowadzenia ksiąg oraz dołączyć zamknięcie roczne, a osoby,

prawne — ponadto odpis protokołu walnego zgromadzenia (zgromadzenia wspólników) zatwierdzającego zamknięcie roczne oraz odpis sprawozdania komisji rewizyjnej.

2. Osoby prawne, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym, obowiązane są w składanych zeznaniach zaznaczyć fakt prowadzenia ksiąg oraz wykazać w załączniku do zeznania przychody i wydatki według ich rodzajów.

3. Podatnicy prowadzący księgi podatkowe obowiązani są w składanych zeznaniach zaznaczyć fakt prowadzenia ksiąg, a ponadto dołączyć zamknięte księgi do zeznania o wysokości obrotu.

§ 24. W roku 1983 wykaz, o którym mowa w § 10 ust. 2, zostanie określony w terminie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia rozporządzenia.

§ 25. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 lipca 1981 r. w sprawie podatków obrotowego i dochodowego od osób fizycznych i osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej (Dz. U. Nr 18, poz. 89 i Nr 28, poz. 148).

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1983 r.

Minister Finansów: *S. Nieckarz*